

Handläggare
Johanna Karlsson
Telefon: 08 508 31 937
Mats Sylwan
Telefon: 08 508 31 928**Till**
Kulturnämnden
2015-01-27
Nr 6

Fördjupat underlag för bedömning av verksamhetstöd till Tensta Träff och Timmermansgården för 2015

Förslag till beslut

1. Kulturförvaltningens fördjupade underlag godkänns.
2. Kulturhusföreningen Tensta träff tilldelas 200 000 kr i grundstöd och 231 000 kr i kompensationsstöd 2015.
3. Föreningen Timmermansgården tilldelas 1 350 000 kr i grundstöd 2015.

Sammanfattning

Kulturnämnden beslutade den 9 december om stöd till lokalförvaltande organisationer och efterfrågade samtidigt en grundligare analys av stöden till Tensta Träff och Timmermansgården.

I de samtal som kulturförvaltningen haft med de berörda verksamheterna så har de framfört att nuvarande stöd är för lågt och att de med ett ännu högre stöd skulle kunna nå bättre resultat. Förvaltningen gör en annan bedömning. Verksamheternas problem ligger inte i första hand på för lågt kommunalt stöd utan i strukturella omständigheter och egen oförmåga att möta utmaningarna. Efterfrågan på möteslokaler på Järvafältet är generellt för låg om man beaktar att det i området finns sex kommunalt stödda lokalupplåtare.

Kulturförvaltningen konstaterar att Timmermansgården under flera år haft låga aktivitets- och besöksnivåer och förvaltningen har svårt att se att positiva förändringar kan ske med den planering som ansökningarna innehåller.

En genomgång av senare års verksamhet visar inte att föreningarna har prövat nya arbetsformer som skulle kunna vända utvecklingen.

Berit Svedberg
KulturdirektörPatrik Liljegren
Chef kulturstrategiska staben

UTLÅTANDE

Ärendet och dess beredning

Kulturnämnden fattade den 9 december beslut om fördelning av stöd till samlingslokaler och hemgårdar. Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag och begärde därutöver grundligare analyser av stöden till Tensta Träff och Timmermansgården.

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben. Under beredningen har möten hållits med berörda föreningars styrelser.

Inledning

Stockholms stads stöd till lokalförvaltande organisationer har en lång historia och har genom åren fördelats av flera nämnder innan det 2003 övertogs av kulturnämnden. Under de 12 år som gått har stödet, med något undantag, utgått till samma organisationer. Stockholm har under denna period vuxit kraftigt och nya stadsdelar har tillkommit. Samtidigt har behoven av mötesplatser för ungdomar, föreningslivet och öppen kulturverksamhet förändrats. Kommunikationerna har förbättrats och stockholmarnas stadsdelsanknytning blivit lösare. Man bor på ett ställe, arbetar på ett annat och har sina fritidsaktiviteter på ett tredje. Dessa samhällsförändringar har påverkat enskilda lokalförvaltande organisationers verksamhetsförutsättningar.

Totalt sett håller föreningslivet ställningarna väl i Stockholm och statistiken visar att efterfrågan på samlingslokaler är oförändrad eller rent av i stigande. Samtidigt finns det stora skillnader mellan de olika lokalförvaltande organisationerna både när det gäller lokalupplåtelse och öppen verksamhet. Skillnaderna står inte alltid i proportion till kulturnämndens stöd.

Kulturförvaltningen är medveten om att förutsättningarna för att driva samlingslokaler eller hemgårdar varierar beroende på läge, lokalstandard och tillgänglighet och tar viss hänsyn till detta i bedömningen av stödet. Men förvaltningen måste också kunna ändra eller upphöra med ett stöd om verksamheten stagnerar och saknar ambitioner och planer på utveckling.

Timmermansgården

Kulturförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtandet till kulturnämnden den 9 december 2014 att föreningen Timmermansgården tilldelas 1 350 000 kr i grundstöd vilket innebär en sänkning av det tidigare stödet med 300 000 kr.

Timmermansgårdens verksamhet består av kulturprogram med föreläsningar, berättarkaféer, stadsvandringar och danskvällar. Gården erbjuder även öppen verkstad och vuxenverksamhet vilket skapat en mötesplats för daglediga i skiftande åldrar.

Beräkningen av hemgårdarnas besök och deltagande skiljer sig från övriga lokalförvaltande organisationer eftersom de hittills inte har ingått i bokningssystemet. Timmermansgårdens prognostiserade i sin ansökan 2013 ca 12 000 besökare för 2014, en siffra som senare räknades upp till 16 000 för kulturevenemang, kurser och uthyrningar. Den totala besökssiffran, inklusive den barn- och ungdomsverksamhet som stöds av stadsdelsförvaltningen, uppgår därmed till drygt 23 000. Även denna besöksnivå är låg jämfört med övriga hemgårdar som har mellan 30 000 till 50 000 besökare årligen. Undantag från dessa nivåer är Skeppsholmsgården som har en annan verksamhetsprofil med inriktning på sjöfart och mindre deltagargrupper.

Stödet till Timmermansgården kommer även 2015 att vara omfattande, 1 350 000 kr, vilket är bland de högsta belopp som utgår till en lokalförvaltande organisation. Enbart beräknat på kulturnämndens stöd så uppgår andelen offentligt stöd av summa intäkter till 54 procent vilket är den högsta subventionsgraden av samtliga lokalförvaltande organisationer (2014). Stockholms stad stöder även verksamheten via uppdrag från Södermalms stadsdelsnämnd (410 000 kr) och äldrenämnden (246 000 kr) vilket innebar en total kommunal finansiering om ca 2,3 miljoner kr 2014. Stödbehoven är generellt större i innerstaden än utanför tullarna på grund av större hyreskostnader. Samtidigt kan lägesfaktorn innebära större intäktsmöjligheter.

Kulturförvaltningen konstaterar att Timmermansgården under flera år haft låga aktivitets- och besöksnivåer och förvaltningen har svårt att se att positiva förändringar kan ske med den planering som ansökningarna innehåller.

Förvaltningen har utöver verksamheten bedömt det lokala behovet av och tillgången till mötesplatser i närområdet. Södermalm är det stadsdelsområde som har flest hemgårdar och samlingslokaler i hela staden och som också får det sammantaget största stödet (år 2015 ca 6,5 mkr av totalt 26,3 mkr eller 25 procent). Det är också en stadsdel med många alternativa privata och offentliga mötesplatser. Förvaltningens förslag kan ses som en prioritering av viktiga behov och utvecklingsmöjligheter

utanför tullarna. Av det samlade stödet 2015 går 54 procent till lokalförvaltande organisationer i ytterstaden och 46 procent till stadsdelar innanför tullarna jämfört med 50/50 procent 2014.

Tensta träff

Kulturförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtandet till kulturnämnden den 9 december 2014 att Tensta Träff tilldelas 200 000 kr i grundstöd 2014 och 231 000 kr i kompensationsstöd vilket motsvarar en sänkning av det tidigare stödet med ca 200 000 kr.

Stödet till Tensta träff är avsevärt lägre än Timmermansgårdens och förvaltningens förslag är grundat på delvis andra bedömningar. Förutsättningarna att driva en samlingslokal i Tensta skiljer sig betydligt från exempelvis stadsdelar som Årsta eller Hägerstensåsen där det finns en stabil stomme av föreningar som efterfrågar möteslokaler och i större utsträckning har råd att betala den timhyra som är grunden för lokalhållarens ekonomi. I Tensta och andra stadsdelar på Järvafältet är denna efterfrågan liten medan behovet är större av studierum till låga kostnader.

Träffens läge i samma fastighet som Tensta bibliotek, gymnasiets fritidsgård och ett café innebär möjligheter att skapa ett lokalt aktivitetshus där aktörerna samverkar för att uppnå verksamhetsmässiga och ekonomiska fördelar. Träffen skulle med sina lokalresurser kunna ha en nyckelroll i en sådan struktur. Något sådant samarbete har dock inte utvecklats.

Vid de många samtal som förvaltningen har haft med och om Tensta Träff har det från flera håll framkommit besvikelse över att den potential som verksamheten har inte har utnyttjats bättre. Tensta har ett förhållandevis rikt förenings- och kulturliv men detta söker sig i allt för liten utsträckning till Träffen. Kulturförvaltningen drar slutsatsen att problemet till viss del handlar om brister i bemötande men också svårigheter att etablera viktiga samarbeten lokalt och i staden i övrigt. Den lokala kritiken i kombination med den låga lokalupplåtelsen har bidragit till en negativ stödspirall vilket gjort det än svårare att bedriva en offensiv kulturverksamhet.

Kulturförvaltningen bedömer att den negativa utvecklingen inte kan vändas med kulturföreningen Tensta Träff som huvudman. Det beslutade stödet för 2015 på 431 000 kr ska ses mot bakgrund av att utvecklingen uteblivit och att den lokala förankringen inte nått de önskade nivåerna.

Slutsatser

I de samtal som kulturförvaltningen haft med de berörda verksamheterna så har de framfört att nuvarande stöd är för lågt och att de med ett ännu högre stöd skulle kunna nå bättre resultat. Förvaltningen gör en annan bedömning. Verksamheternas problem ligger inte i första hand på för lågt kommunalt stöd utan i strukturella omständigheter och egen oförmåga att möta utmaningarna. Efterfrågan på möteslokaler på Järvafältet är generellt för låg om man beaktar att det i området finns sex kommunalt stödda lokalupplåtare. Timmermansgårdens öppna fritidsverksamhet konkurrerar med flera närliggande kommunalt stödda fritidsverksamheter och ett stort antal privata mötesplatser för ungdomar i form av caféer och spelhallar. En genomgång av senare års verksamhet visar inte att föreningarna har prövat nya arbetsformer som skulle kunna vända utvecklingen.

Förvaltningen anser att det är viktigt att stödgivningen tar hänsyn till faktorer som bemötande, marknadsföring och lokalhållarnas förmåga att möta invånarnas efterfrågan. Dessa kriterier, jämte stadsdelarnas befolkningsutveckling, har också varit vägledande vid utarbetandet av förvaltningens förslag.